

УДК 35.351:35.354

Драгомирецька Наталія Михайлівна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри філософських та соціально-політичних наук, Одеський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, 65009, м. Одеса, вул. Генуезька, 22, тел.: (067) 261 39 27, e-mails: nataliadrugomyretska1@gmail.com; nataliaodessa@ukr.net

ORCID: 0000-0001-5713-6724

Драгомирецкая Наталья Михайловна, доктор наук государственного управления, профессор, профессор кафедры философских и социально-политических наук, Одесский региональный институт государственного управления Национальной академии государственного управления

при Президенте Украины, 65009, г. Одесса, ул. Генуэзская, 22, тел.: (067) 261 39 27, e-mails: nataliadrugomyretska1@gmail.com; nataliaodessa@ukr.net

ORCID: 0000-0001-5713-6724

Drahomyretska Natalia Mihailivna,

Doctor of Public Administration, Professor, Professor of the Department of Philosophy and Social and Political Sciences, Odessa Regional Institute of Public Administration of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine, 65009, Odessa, Str. Genuezska, 22, tel.: (067) 261 39 27, e-mails: nataliadrugomyretska1@gmail.com; nataliaodessa@ukr.net

ORCID: 0000-0001-5713-6724

Гордеева Анастасія В'ячеславівна, Запорожець Марія Володимирівна, Ковальова Лідія Валентинівна, Ладунська-Амонс Ольга Валеріївна, Лісова Марина

Володимирівна, Мельник Руслана Володимирівна, Міськов Сергій Валентинович, Фітьо Яна Григорівна,

слухачі I курсу факультету державного управління денної форми навчання спеціалізації "Публічне управління та адміністрування"; кафедра філософських та соціально-політичних наук, Одеський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, 65009, м. Одеса, вул. Генуезька, 22, тел.: (067) 261 39 27, e-mails: nataliadrugomyretska1@gmail.com; nataliaodessa@ukr.net

Гордеева Анастасия Вячеславовна, Запорожец Мария Владимировна, Ковалёва Лидия Валентиновна, Ладунская-Амонс Ольга Валерьевна, Лисовая Марина Владимировна, Мельник Руслана Владимировна, Миськов Сергей Валентинович, Фитё Яна Григорьевна,

слушатели I курса факультета государственного управления дневной формы обучения специализации “Публичное управление и администрирование”; кафедра философских и социально-политических наук, Одесский региональный институт государственного управления Национальной академии государственного управления при Президенте Украины, 65009, г. Одесса, ул. Генуэзская, 22, тел.: (067) 261 39 27, e-mails: nataliadrugomyretska1@gmail.com; nataliaodessa@ukr.net

Gordeeva Anastasya V., Zaporozhets Marya V., Kovaleva Lidia V., Ladunska-Amons Olga V., Lisova Marina V., Melnik Ruslana V., Miskov Sergii V., Fito Yana G., 1st year students of the Faculty of Public Administration full-time specialization: “Public policy on social and human development”; Department of Philosophy and Social and Political Sciences, Odessa Regional Institute of Public Administration of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine, 65009, Odessa, Str. Genuezska, 22, tel.: (067) 261 39 27, e-mails: nataliadrugomyretska1@gmail.com; nataliaodessa@ukr.net

---

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНО-ГРОМАДСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ

Анотація. У статті висвітлено результати досліджень слухачів магістерської програми публічного управління та адміністрування щодо розроблення теоретико-методологічних підходів до розвитку державно-громадянського партнерства в Україні, які було здійснено в процесі вивчення навчальної дисципліни “Державно-громадське партнерство у сфері соціального розвитку”. Цей експеримент дав можливість розробити різні моделі розвитку державно-громадського партнерства в Україні. Обґрунтовано можливість створення на базі вищих навчальних закладів консультаційних центрів запровадження науково-прикладних розробок у практику діяльності органів влади. Закцентовано увагу на доцільності залучення до вироблення державної політики слухачів і студентів магістерських програм вищих навчальних закладів України.

Ключові слова: публічне управління та адміністрування, державно-громадянське партнерство, неурядові організації, “хороше управління”, державна підтримка, державна політика.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ ОТНОСИТЕЛЬНО РАЗВИТИЯ ГОСУДАРСТВЕННО-ОБЩЕСТВЕННОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАИНЕ

Аннотация. В статье продемонстрированы результаты исследований слушателей магистерской программы публичного управления и админи-

стрирования относительно разработки теоретико-методологических подходов, касающихся развития государственно-общественного партнерства в Украине, которые были сделаны в процессе изучения учебной дисциплины “Государственно-общественное партнерство в сфере социального развития”. Этот эксперимент позволил разработать разные модели развития государственно-общественного партнерства в Украине. Обоснована возможность создания на базе высших учебных заведений консультационных центров внедрения научно-прикладных разработок в практику деятельности органов власти. Акцентируется внимание на целесообразности привлечения к разработке государственной политики слушателей и студентов магистерских программ высших учебных заведений Украины.

Ключевые слова: публичное управление и администрирование, государственно-общественное партнерство, неправительственные организации, “хорошее управление”, государственная поддержка, государственная политика.

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL APPROACHES TO THE DEVELOPMENT OF PUBLIC-PUBLIC PARTNERSHIP IN UKRAINE

Abstract. The article is devoted to the demonstration of the results of the studies of the students of the master’s program “Public Management and Administration”. This is the development of theoretical and methodological approaches to the development of public-public partnership in Ukraine. All research was done in the process of studying the academic discipline “Public-Public Partnerships in the Sphere of Social Development”. This experiment created the conditions for the development of different models for the development of public-private partnership in Ukraine. The developed models of students are demonstrated in the article. We justified that consulting centers should be established on the basis of higher education institutions. These centers will help to introduce the introduction of scientific and applied developments into the practice of the authorities. At present, this is important for Ukraine. We emphasize the advisability of attracting students of master's programs of higher educational institutions of Ukraine to the development of state policy.

Keywords: Public management and administration, public-public partnership, non-governmental organizations, “good governance”, state support, state policy.

Постановка проблеми. Сьогодні диктує певні вимоги до розвитку публічного управління та адміністрування.

Потрібні нові ідеї та практичні розробки щодо його становлен-

ня та розвитку. Інноваційні ради та експертні групи, які створюються в Україні, об’єднують відомих фахівців у своїй справі. Проте слабо залучається головне джерело інноваційних ідей — це студенти та слухачі, які на-

вчаються за спеціальністю “Публічне управління та адміністрування”. Більшість із них мають практичний досвід роботи в різних сферах публічного управління, громадської діяльності тощо. Їхні думки, погляди і бажання змін можуть принести користь у процесі розвитку системи публічного управління. Залучити всіх до консультативної і дорадчої діяльності складно, але є можливість організувати навчальний процес таким чином, щоб залучити кожного слухача і студента до вироблення інновацій у процесі вивчення кожної навчальної дисципліни. Це — джерело нових пропозицій і розроблених програм. Ми спиралися на це при проведенні експерименту зі слухачами щодо вироблення пропозицій для розбудови моделі державно-громадянського партнерства в Україні в процесі вивчення дисципліни “Державно-громадянське партнерство”. За основу взято одну проблему, вирішення якої доповнювалося новими ідеями при вивченні кожної теми дисципліни. Побудова державно-громадянського партнерства в Україні з залученням до нього широких верств населення і професіоналів — це основна проблема, яка, на нашу думку, потребує інноваційного вирішення.

Світова практика свідчить про актуальність цієї проблематики протягом багатьох десятиріч, оскільки партнерство вимагає не лише взаємодії, а й співпраці кількох секторів: державного (центральні та місцеві органи влади), неурядового (громадські об’єднання) та економічного (бізнес, підприємництво). Їх партнерство має велике значення як

для кожного з партнерів, так і для суспільства загалом. Проте єдиної загальної думки щодо змісту такого партнерства не має. Найчастіше зміст партнерства вбачають у контактах між двома або більше сторонами; встановленні будь-якої форми співробітництва; створенні договірних відносин за участю строго визначених прав і обов’язків. Вважається, що результат партнерства є тільки тоді, коли контакти між партнерами спрямовані на конструктивне співробітництво, а не на конфронтацію. Кожна держава виробляє свої власні моделі побудови такого партнерства. Запровадження досвіду зарубіжних держав стає підґрунтям для розбудови власної моделі. Для України є актуальним вироблення саме власної моделі побудови державно-громадянського партнерства, з урахуванням традицій, особливостей державного становлення і розвитку.

Виходячи з цього, студентам було запропоновано розробити найбільш ефективні і найменш витратні моделі державно-громадянського партнерства. Враховувалось також і те, що у світі багато таких успішних моделей, запровадження яких у вітчизняній практиці не привели до бажаного результату.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Щодо питання державно-громадянського партнерства у світі немає одностайної думки. Наведемо кілька прикладів зарубіжних публікацій як найбільш зразкові або модельні. Підтримку і розвиток такого партнерства забезпечують певні організаційні структури. Наприклад, Центр державного партнерства і досліджень (CPPR) у США надає

допомогу партнерам у вирішенні складних соціальних проблем шляхом цілеспрямованого дослідження і оцінки, а також комплексного розвитку систем управління проектами [1]. Цей Центр має більш як 50 грантів у сфері раннього дитинства, соціального захисту дітей, профілактики жорстокого поводження з дітьми, освіти та вирішення проблем сімей підвищеного ризику. Центр працює з державними, громадськими та суспільними організаціями для запровадження наукових досліджень, створення певного потенціалу і запровадження великих змін.

Другий приклад стосується історії партнерських відносин воєнних установ з муніципалітетами та іншими урядовими організаціями [2]. Це результати досліджень RAND Corporation, які представлені в офіційних звітах. Корпорація є некомерційною організацією, яка допомагає в прийнятті політичних рішень на основі дослідження і аналізу. Вважається, що державно-громадське (цивільне) партнерство має потенційну цінність для Міністерства оборони та його установ. Таке партнерство ґрунтується на економічній ефективності його застосування. Предметом партнерських відносин є такі проблеми: інфраструктура та управління партнерством (у таких сферах як водні ресурси, енергетика, навколишнє середовище, транспорт, експлуатації і технічне обслуговування, безпека, аварійно-рятувальні служби); підтримка військовослужбовців, членів їхніх сімей, пенсіонерів, цивільних осіб з боку Міністерства оборони (відпочинок, дитячі послуги, освіта для дорослих, бібліотеки, соціаль-

ні та медичні послуги); воєнна місія (навчання, наукові дослідження та розробки).

Зазначається, що партнерські відносини в межах державно-громадського партнерства дають багато переваг для установ і спільноти, зокрема: економічна цінність; розширення місії; операції по розташуванню допоміжних служб; доступ до ресурсів; економічні та енергетичні переваги; розширення можливостей для вирішення регіональних проблем; побудова воєнно-громадських відносин; підтримка суспільних цінностей.

Наголошується, що партнерські відносини вимагають ресурсів та часу для розвитку і не все в цьому партнерстві вдається. Є певні бар'єри, які можна подолати, виконуючи наступні вимоги: інвестування часу і ресурсів в партнерство; визначення чітких ліній відповідальності в рамках партнерства; розроблення письмової угоди; сприяння ініціаторам партнерства; створення системи комунікацій (обміну повідомленнями) на кількох рівнях. Партнерство вимагає: постійної підтримки політики його розвитку; технічної допомоги; освіти; обміну інформацією; сприяння розвитку стратегічного регіонального співробітництва.

Третій приклад про побудову державно-громадського партнерства у сфері охорони здоров'я в Південній Африці. Партнерство стосується Африканської регіональної мережі охорони здоров'я (Equinet) і муніципальних служб (MSP) [3]. Партнерами виступають уряд, неурядові організації, державні установи та торгові союзи. Міжнародні партнерські від-

носини характеризуються з позицій розвитку партнерства, де партнерами виступають державний орган країни з високим рівнем доходу та державний орган країни з низьким рівнем доходу, а також транскордонні партнерства між органами влади різних країн, у тому числі міжнародні асоціації державних органів. Виокремлюють такі види партнерств: міжмуніципальне; уряд — комунальна установа; державний орган — спільнота; державна влада — НУО; державний орган — профспілка; державний орган країни з високим рівнем доходів — державний орган країни з низьким рівнем доходів; державні органи з різних країн; державні органи сусідніх країн.

У багатьох державах розвинені партнерські відносини з місцевим населенням, неурядовими організаціями та профспілками або громадськими групами. Це означає, як наголошують зарубіжні спеціалісти, що громада відіграє певну роль в управлінні або доставці послуг. Як приклад розглядається розроблення проекту водопостачання в Savelugu (місто на півночі Гани). Тут компанія GWCL сформувала партнерство з шістьма комітетами області за підтримки міжнародних неурядових організацій та UNISEF. Ці комітети розробили тарифи. З 1998 по 2002 р. частка домогосподарств, які мали доступ до безпечної питної води зросла від 9 до 74 %, що сприяло зниженню рівня інфекційних захворювань.

У Південній Африці популярним є партнерство муніципалітету з профспілками щодо надання послуг з водопостачання і створення нових організацій у цій сфері. Найбільш ві-

домими й успішними є проекти щодо: реструктуризації агентств водопостачання та захисту від приватизації (Гондурас); отримання технічної підтримки і консультацій громадськими компаніями електроенергії (Еквадор); зміцнення контролю громадян над фінансуванням і наданням комунальних послуг (Бразилія), а також розвитку механізмів бюджетування (складання бюджету за участю громадян); зменшення витоків води і за рахунок цього налагодження безперервності та надійності поставок, що дозволило більшості населення отримувати воду 24 години на добу (Тегусігальпа).

У Європі найчастіше державно-громадське партнерство будується між двома або більше одностипними державними органами з різних муніципалітетів задля реалізації замовлення у більшому масштабі в тій же країні. Такі партнерства, як наголошують зарубіжні фахівці, стосуються вирішення проблем з наданням комунальних послуг, водопостачання, енергії. Також районні ради можуть об'єднуватись для створення загальної служби внутрішнього аудиту. Наприклад, муніципальні органи й органи охорони здоров'я об'єднали свої бюджети задля вирішення проблем соціальної відповідальності при наданні медичних послуг. Наголошується, що партнерські відносини можуть виникати між органами державної влади на різних рівнях. Наприклад, державний орган, який знаходиться на більш високому рівні управління (зазвичай центральний уряд), може фінансувати або гарантувати діяльність місцевого органу влади. Цей орган також сприяє роз-

витку муніципальних позик у країні (Німеччина, Франція). Також розглядається приклад партнерства між урядом і муніципалітетом у розширенні будівництва житла, випуску облігацій для фінансування капітальних витрат на школи (Канада).

Є приклади партнерства муніципалітетів, органів охорони здоров'я та соціальних служб для надання дитячих послуг і соціальної допомоги (Великобританія), а також між-муніципального співробітництва та злиття муніципалітетів з ліквідацією певних управлінь та відділів (Швейцарія, Словаччина). У вирішенні соціальних проблем з водопостачання нерідко беруть участь місцеві організації, які надають послуги шляхом прямої дії або вкладу безкоштовної (безоплатної) праці (Пакистан). Партнерами виступають кредитна агенція, муніципалітет і громадяни, які пожертвували свою вільну працю, щоб побудувати водопостачальні системи.

Ці зразки, і багато інших, стали підставою для формування пропозицій щодо моделей державно-громадянського партнерства в Україні.

Метою статті є демонстрація доцільності залучення слухачів магістерських програм вищих навчальних закладів України для вироблення державної політики щодо розвитку державно-громадянського партнерства, а також висвітлення результатів їх власних розробок, які було зроблено в процесі вивчення навчальної дисципліни “Державно-громадянське партнерство у сфері соціального розвитку”.

Виклад основного матеріалу повністю ґрунтується на власних

висновках і розробках слухачів І курсу факультету державного управління денної форми навчання спеціалізації “Публічне управління та адміністрування” (кафедра філософських та соціально-політичних наук Одеського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України) Гордєєвої Анастасії В'ячеславівни, Запорожець Марії Володимирівни, Ковальнової Лідії Валентинівни, Ладунської-Амонс Ольги Валеріївни, Лісової Марини Володимирівни, Мельник Руслани Володимирівни, Міськова Сергія Валентиновича, Фітьо Яни Григорівни. Усі висновки і розробки було здійснено в процесі практичних та семінарських занять.

Висновки зроблено на основі вивчення досвіду зарубіжних держав. Визначено, що у країнах з розвинутою ринковою економікою важливе місце в розвитку сучасної державної політики відіграє взаємодія соціального бізнесу та структур органів державної влади. На сьогодні в Україні практична реалізація державної політики безпосередньо залежить від інтенсивності процесів пошуку та залучення внутрішніх ресурсів розвитку на регіональному і місцевому рівнях. Усе більш популярним стає такий формат взаємодії органів державної влади і громадянського суспільства як державно-громадське партнерство. Тож з-поміж апробованих у світі механізмів в активізації економічного та соціального зростання, здатних сформуванню мультиплікативний ефект, провідне значення для України набуває запровадження інституту державно-громадянського

партнерства, визначення якого було сформовано нами в ході нашої роботи, а саме: *державно-громадське партнерство* — це цілеспрямована дія держави, а також активна та ініціативна діяльність суб'єктів державного управління на основі солідарності, що спрямовані на виховання, формування та створення умов для підвищення громадянської свідомості, що ґрунтується на засадах партнерства, результатом яких є створення та розвиток соціальної економіки, суспільного господарства, підприємства громадських організацій, що призводить до підвищення стандартів життя та росту ВВП.

Поняттю “цілеспрямована дія держави”, відповідно до наших дослі-

джень, було надано нове визначення, яке стосується забезпечення створення законодавчої бази, спеціального податкового, митного, бюджетного режимів для розвитку соціальної економіки, залучення донорів, розвитку партнерства між суб'єктами державного управління та донорами, неурядовими організаціями, громадськими об'єднаннями, створення грантової системи. Правові документи регламентують державно-громадське партнерство в Україні [4–9].

Аналіз цих документів нами було проведено з позицій наявності чинників розвитку успішної та ефективної взаємодії між державою та громадянським суспільством (табл. 1).

Таблиця 1

Аналіз наявності чинників розвитку успішної та ефективної взаємодії між державою та громадянським суспільством у правових актах України

Правові акти/ чинники розвитку успішної та ефективної взаємодії між державою та громадянським суспільством	Свобода	Конкуренція на ринку	Соціальна різноманітність	Заохочення індивідуальних інновацій, що приносить користь всьому суспільству	Визначення взаємних прав і обов'язків держави і суспільства	Ведення переговорів	Розподілення ресурсів	Встановлення різних режимів представлених і підзвітності	Функції державних і громадських інститутів
Закон України “Про громадські об'єднання”	+		+		+	+	+	+	+
Закон України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”			+		+	+		+	
“Стратегія реформування державного управління України на 2016–2020 роки” (Розпорядження КМУ “Деякі питання реформування державного управління України” від 24 червня 2016 р. № 474-р)	+		+						
Закон України “Про засади внутрішньої і зовнішньої політики”	+	+	+			+			+

Ми дійшли висновку, що відсутні такі поняття, як соціальна економіка та підприємства неурядових організацій, до функцій яких належало б заробляння грошей для регіону з метою його соціального та економічного розвитку. Зауважимо, що практична реалізація державно-громадської політики на сьогодні безпосередньо залежить від інтенсивності процесів пошуку та залучення внутрішніх ресурсів розвитку на регіональному і місцевому рівнях. Фактично — це розгалужена система партнерства між державою, неурядовими організаціями та економічним сектором, в основі якої — громадянська свідомість (рис. 1).

У процесі розвитку державно-громадського партнерства держава повинна бути спрямована на створення законодавчої бази, спеціального податкового, митного, бюджетного режимів для розвитку соціальної еко-

номіки, залучення донорів, розвитку партнерства між суб'єктами державного управління та донорами, неурядовими організаціями, громадськими об'єднаннями та економічним сектором. Продовжуючи дослідження, ми зупинили увагу на такому понятті, як “партнерство” і дійшли висновку, що у світі партнерство розуміють по-різному (див. табл. 2), зокрема це стосується питань: економіки; водних ресурсів; суддівської практики; неурядових організацій; міждержавного партнерства; людського потенціалу; психічного здоров'я; новітніх технологій комунікації; інновацій; участі і зайнятості людей з обмеженими можливостями; інвалідів; удосконалення інформаційних та комунікаційних технологій тощо.

В українському законодавстві є різні визначення партнерства як у чинних документах, так і в тих, що втратили чинність (див. табл. 3).

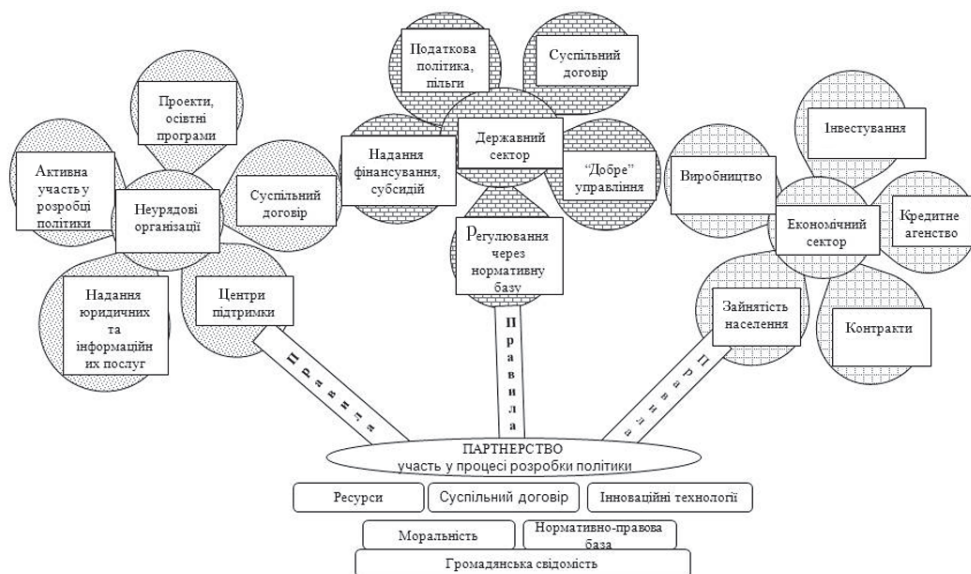

Рис. 1. Схема державно-громадського партнерства (авторська розробка слухачів)

Розуміння партнерства у правових документах (міжнародна практика)

Практика	Правові акти, якими керуються партнери	Звіти щодо результатів проекту в межах партнерських відносин
1	2	3
Просування, обмін інформацією та партнерством	Забезпечення сталого фінансування діяльності в рамках Конвенції ООН	Доповісти про дані аналізу на Сьомій нараді Конференції Сторін
Партнерство – залучення та попередження виникнення промислових аварій; зниження частоти і тяжкості; пом'якшення їх транскордонного впливу; формування стратегічних партнерств для організації спільних заходів, націлених на посилення промислової безпеки і для доповнення роботи одного друга (стратегічне планування)	Довгострокова стратегія Конвенції з транскордонного впливу промислових аварій	–
Партнерство має представляти собою добровільні ініціативи/проекти співпраці, які здійснюються органами державного управління і відповідними зацікавленими сторонами, наприклад, міжнародними організаціями, неурядовими організаціями, приватним сектором; мають зосереджуватися на країнах регіону СЕКЦА і реалізовуватися на міжнародному (на основі двосторонніх і багатосторонніх програм) або загальнонаціональному/територіальному рівнях; повинні сприяти досягненню цілей Стратегії екологічних партнерств для країн ВЕКЦА, а також не замінювати собою зобов'язання, прийняті урядами, а доповнювати їх; мають представляти собою ініціативи/проекти, забезпечені фінансуванням, домовленості співпраці на рівні проектів (мікропартнерство) партнерства, зосереджені на водному господарстві (ВКГ і ІУВР), на збереженні біорізноманіття, на відходах і хімічних речовинах	Конференція міністрів “Довкілля для Європи”: звіт про хід реалізації партнерства в країнах Східної Європи, Кавказу і Центральної Азії (документ представлений Спеціальною робочою групою по реалізації Програми дій з охорони навколишнього середовища у Центральній і Східній Європі через Спеціальну робочу групу старших посадових осіб)	Звіт про хід реалізації партнерства в країнах Східної Європи, Кавказу, Центральної Азії

1	2	3
Міждержавна платформа для сприяння співробітництву та сталого управління водними ресурсами у пан'європейському регіоні	Проект бачення розвитку Конвенції по транскордонним водам у майбутньому; Європейська економічна комісія Нарада Сторін Конвенції про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер; (Робоча група з комплексного управління водними ресурсами; Сьома нарада, Женева, 3 і 4 липня 2012 р.); Робоча група з моніторингу та оцінки; Тринадцята нарада, Женева, 3 і 4 липня 2012 р.; пункт 14 попереднього порядку денного проекту програми роботи на 2013–2015 рр. та проекту перспектив здійснення Конвенції в майбутньому)	
Комісія закликає країни, які ще не вжили заходів для використання повною мірою потенціалу ІКТ як одного із засобів істотного поліпшення процесу залучення громадськості до процесу прийняття рішень з екологічних питань, належним чином розвивати технічно забезпечені національні програми і стратегії для забезпечення електронної участі громадськості в процесі прийняття рішень	Європейська економічна комісія Нарада Сторін Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень і доступ до правосуддя з питань щодо довкілля; Робоча група Сторін Конвенції; Дев'ята нарада, Женева, 13–15 лютого 2008 р.; пункт 8 попереднього порядку денного, електронні засоби інформації, проект рішення по електронним засобам інформації та інформаційно-координаційного механізму, підготовлений Бюро за сприяння секретаріату	–
Підтримка впровадження інструментів ОУР в школах (екоігри, он-лайн курси), навчанні вчителів тощо; участь широкого кола громадськості в підготовці Національного звіту по ОУР; підтримка роботи Партнерської мережі для ОУР; посилення системи екологічного управління на основі розвитку потенціалу організацій громадянського суспільства, який реалізується в рамках Програми розвитку ООН та Програми малих грантів ГЕФ	Прогрес України в реалізації Стратегії ЄЕК ООН для освіти з метою сталого розвитку (ОУР) за 2014–2015 рр.	–

1	2	3
<p>Підвищення прозорості, поліпшення публічного доступу до інформації та сприяння участі громадськості в процесі прийняття державних рішень; залучення громадських організацій до міжурядових зустрічей, формування потенціалу для роботи з приватним сектором, залучення громадських організацій до міжурядових зустрічей, при цьому надаючи все необхідне для їх конструктивної роботи щодо сприяння імплементації положень Конвенції з урядами і представниками приватного сектору; формування потенціалу для роботи з приватним сектором; з метою забезпечення взаємодії з відповідальними контактними особами з боку урядів</p>	<p>Спільна антикорупційна діяльність УНП ООН і структур громадянського суспільства</p>	<p>–</p>
<p>а) вжиття заходів щодо подальшого розроблення програми роботи, її коригування з урахуванням мінливих обставин і запобігання в максимальній мірі дублювання, пов'язаного з водою, діяльності інших органів Організації Об'єднаних Націй та інших міжнародних організацій; б) висування ініціатив щодо активізації здійснення Конвенції; с) виконання інших завдань, покладених на нього Народою Сторін</p>	<p>Нарада Сторін Конвенції про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер; Європейська економічна комісія; Сьома сесія, Будапешт, 17–19 листопада 2015 р.; пункти 4–7 і 9 попередньої порядку денного; огляд минулої діяльності й обговорення майбутньої діяльності в різних областях роботи; відкриття Конвенції: співпраця з партнерами, співпраця з Протоколом про воду та здоров'я; Програма роботи на 2016–2018 рр., коло органів, створених для її здійснення, і ресурси, необхідні для її здійснення; Проект програми роботи на 2016–2018 рр.</p>	<p>Відповідним чином звітує перед Народою Сторін; заходи, що проводяться координаційними центрами, які будуть регулярно звітувати про свою пропагандистську роботу</p>
<p>Партнерство, щоб боротися з проблемами без кордонів, реагувати на нові проблеми з наркотиками, злочинністю та тероризмом. УНП ООН прийняло нову середньострокову стратегію відповідну мінливому світу</p>	<p>Стратегія УНП ООН на 2008–2011 рр.</p>	<p>–</p>

1	2	3
Партнери завжди відігравали ключову роль в здійсненні Конвенції; впровадження Конвенції на глобальному рівні не представляється можливим без додаткового партнерства	Нарада Сторін Конвенції про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер; Європейська економічна комісія; Робоча група з комплексного управління водними ресурсами; Сьома нарада, Женева, 3 і 4 липня 2012 р.; Робоча група з моніторингу та оцінки; Тринадцята нарада, Женева, 3 і 4 липня 2012 р.; пункт 14 попереднього порядку денного проекту програми роботи на 2013–2015 рр. та проекту перспектив здійснення Конвенції в майбутньому; проект бачення розвитку Конвенції по транскордонним водам у майбутньому	–
Мережі з розроблення політики в галузі використання відновлюваних джерел енергії в XXI столітті (РЕН-XXI) і Міжнародному енергетичному агентстві (МЕА); Група експертів і її Бюро особливо відзначили прогрес у підготовці доповіді про стан відновлювальної енергетики і закликали до подальшої взаємодії з ключовими партнерами в цьому напрямі	Доповідь Групи експертів з відновлюваної енергетики про роботу її другої сесії; Європейська економічна комісія Комітету зі сталої енергетики; Група експертів з відновлювальної енергетики; Друга сесія, Женева, 12–13 жовтня 2015 р.	–
Регіональне економічне співробітництво та інтеграція; допомога в створенні чотирьох робочих груп експертів у конкретних галузях і сприяння їх діяльності	Економічна і соціальна комісія для Азії і Тихого океану; Сімдесят друга сесія, Бангкок, 15–19 травня 2016 р.; пункт 3 попереднього порядку денного; розгляд питань, що стосуються допоміжної структури Комісії, включаючи роботу її регіональних установ; короткий огляд прогресу, досягнутого в здійсненні резолюцій Комісії	–
Спільна робота держав-членів зі “створення міцної інфраструктури щодо забезпечення всеосяжної і стійкої індустріалізації та впровадження інновацій”, яка зажадає великих вкладень в інфраструктуру та інновації	Комітет з інноваційної діяльності, конкурентоспроможності та державно-приватного партнерства; Європейська економічна комісія, Дев'ята сесія, Женева, 3–4 вересня 2015 р.; пункт 1 попереднього	–

1	2	3
	порядку денного; затвердження порядку денного; анований попередній порядок денний дев'ятої сесії	
Практика оголошення конфлікту інтересів і запобігання або оголошення судьями належності до суспільних причин, які можуть породжувати усвідомлений або фактичний конфлікт. Визнано існування як державних, так і непублічних реєстрів активів і доходів суддів у багатьох країнах і прийнято угоду, що "це буде хорошою мірою для запобігання корупції"; унікальний майданчик суддів по всьому світу для обміну передовим досвідом, підтримки і консультування один одного і розробки інструментів і матеріалів, покликаних спрямовувати судові органи в їх зусиллях по зміцненню чесності правосуддя та попередження корупційних діянь у системі правосуддя	Зміцнення судової чесності і непідкупності за допомогою систем розкриття фінансової інформації для суддів	–
Зміцнення національних статистичних систем для контролю за ходом досягнення цілей в галузі сталого розвитку та спостереження за ходом їх досягнення, а також наповнення конкретних даних, яких не вистачає; з питань розвитку, з метою надання країнам допомоги у зв'язку із впровадженням показників досягнення цілей в галузі сталого розвитку та зміцненням статистичного потенціалу	Статистична комісія, Сорок восьма сесія, 7–10 березня 2017 р.; пункт 3 (а) попереднього порядку денного; питання для обговорення і прийняття рішення: дані та показники для Порядку денного в галузі сталого розвитку на період до 2030 р.; робота з огляду ходу досягнення цілей в галузі сталого розвитку; доповідь Генерального секретаря	Щорічна доповідь про хід досягнення цілей сталого розвитку
Відновлення та відродження збалансованого економічного зростання; інвестування в людей; рішення загальних екологічних проблем; баланс інтересів і соціальна справедливість	Спеціальна програма ООН для економіко-центральної Азії (СПеКа); Економічний форум СПеКа 2016 року "Підвищення ефективності здійснення ЦУР на основі співпраці", Гянджа, Азербайджан, 22–23 листопада 2016 р.; Досягнення цілей сталого розвитку в Північній і Центральній Азії; Засідання II: Огляд реалізації цілей сталого	–

1	2	3
	розвитку на національному рівні; Засідання IV: Екологічна стійкість і ефективність використання ресурсів	
Міжнародне співробітництво, яке має вирішальне значення для реалізації ЦРТ для всіх, особливо людей з обмеженими можливостями, включаючи осіб з психічними та психологічними розладами; зусилля по співпраці повинні забезпечити доступ і участь інвалідів у всіх стратегіях ЦРТ та їх реалізації, щоб переконатися в тому, що вони є агентами і бенефіціарами розвитку; найменш розвинені країни і малі острівні держави, що розвиваються, мають проблеми з проектами щодо психічного здоров'я та психологічних потреб; нові технології, такі як ті, які стосуються інформації та комунікацій, повинні бути доступні для осіб з розумовими і психічними розладами; зусилля по співпраці повинні забезпечити участь людей з обмеженими можливостями, включаючи осіб з розумовими і психічними розладами; зусилля щодо вдосконалення інформаційних і комунікаційних технологій, інтеграція розумових перспектив здоров'я та інвалідності	Психічне здоров'я і розвиток: інтеграція психічного здоров'я, включаючи ЦРТ	

Таблиця 3

Розуміння партнерства у правових документах України

Практика	Правові акти, якими керуються партнери	Звіти щодо результатів проекту в межах партнерських відносин
1	2	3
Партнерство – забезпечення відкритості та прозорості прийняття рішень, їх відповідності очікуванням громадян	План дій із впровадження ініціативи “Партнерство “Відкритий Уряд” у 2016–2018 рр. (Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 р. № 909-р) [10]	+

1	2	3
Підтримка спільного управління предметами постачання	Про підписання Угоди між Урядом України та Організацією НАТО з підтримки та постачання про партнерство з підтримки спільного управління предметами постачання (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.11.2016 р. № 801-р)[11]	–
Співробітництво Сторін спрямоване на забезпечення позитивних зрушень у забезпеченні прозорості діяльності органів державної влади, сприянні зниженню рівня корупції та запобіганні недобросовісній (нечесній) поведінці стосовно суб'єктів підприємництва в Україні	Меморандум про партнерство та співробітництво між Міністерством юстиції України та Радою (Меморандум Міністерства юстиції України; Рада бізнесу)[12]	–
Про співробітництво у сфері біологічної та хімічної безпеки і ядерного/радіологічного захисту в рамках ініціативи Групи Семи “Глобальне партнерство проти розповсюдження зброї і матеріалів масового знищення”	Угода (у формі обміну даними) між Кабінетом Міністрів України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина про співробітництво у сфері біологічної та хімічної безпеки і ядерного/радіологічного захисту в рамках ініціативи Групи Семи “Глобальне партнерство проти розповсюдження зброї і матеріалів масового знищення” (Угода Кабінету Міністрів України; Німеччина; Міжнародний документ, Нота від 28.07.2015 р., 04.03.2015) [13]	–
Про співробітництво у сфері біологічної та хімічної безпеки і ядерного/радіологічного захисту в рамках ініціативи Групи Семи “Глобальне партнерство проти розповсюдження зброї і матеріалів масового знищення”	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.07.2015 р. № 763-р “Про схвалення проекту Угоди (у формі обміну нотами) між Кабінетом Міністрів України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина про співробітництво у сфері біологічної та хімічної безпеки і ядерного/радіологічного захисту в рамках ініціативи Групи Семи “Глобальне партнерство проти розповсюдження зброї і матеріалів масового знищення” [14]	–

1	2	3
За доцільну співпрацю з питань консультацій, управління, зв'язку, розвідки, спостереження та рекогносцировки	Меморандум про домовленість між Урядом України та Організацією НАТО із зв'язку та інформації, яка представлена Генеральним менеджером Агенції НАТО із зв'язку та інформації стосовно співробітництва з питань консультацій, управління, зв'язку, розвідки, спостереження та рекогносцировки в рамках програми НАТО "Партнерство заради миру" (Меморандум Кабінету Міністрів України; НАТО; Зразок, Угода, Міжнародний документ від 24.04.2015 р.) [15]	+ Усі письмові документи, листування та звіти будуть подаватися Сторонами англійською мовою
Співробітництво в рамках реалізації Проекту "РСКЮ" за напрямками та на умовах і принципах, зумовлених у цій Угоді	Угода про партнерство між Верховним Судом України та Агрітім Канада Консалтинг Лтд стосовно реалізації Проекту "Реформування системи кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні" [16] Дата підписання: 19.12.2012 р. Дата набрання чинності для України: 19.12.2012 р.	-
Про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами про Рамкову угоду між Україною та Європейським співтовариством про загальні принципи участі України в програмах Співтовариства	Закон України "Про ратифікацію Протоколу до Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами про Рамкову угоду між Україною та Європейським Співтовариством про загальні принципи участі України в програмах Співтовариства" [17]	+ Сторони повідомляють одна одній дипломатичними каналами про виконання процедур, необхідних для набрання чинності Протоколом (додається)
Державно-приватне партнерство – співробітництво	Закон України "Про державно-приватне партнерство" від 01.07.2010 р. № 2404-VI [18]	-
Соціальне партнерство – взаємодія органів державної влади, об'єднань роботодавців та профспілок у визначенні та втіленні в життя узгодженої соціально-економічної політики, політики в галузі трудових відносин, а також двосторонні	Модельний закон "Про соціальне партнерство". Прийнято на двадцять сьомому пленарному засіданні Міжпарламентської Асамблеї держав-учасниць СНД (Постанова від 16.11.2006 р.	+ Сторони, які підписали колективний договір, звітують під час його виконання на загальних зборах

1	2	3
відносини між роботодавцями і профспілками, спрямовані на забезпечення узгодження їх інтересів у порядку, визначеному законодавством	№ 27-14 [19]	(конференції) трудового колективу в терміни, передбачені колективним договором, але не рідше одного разу на рік
Партнерство в інтересах розвитку Африки	Декларація Організації Об'єднаних Націй про Нове партнерство в інтересах розвитку Африки; ООН: Декларація, Резолюція, Міжнародний документ від 16.09.2002 р.	–
З метою сприяння міжрегіональному економічному співробітництву, інтеграції України в європейський та світовий економічний простір	Про Міжнародний форум економічного співробітництва “Партнерство в ім'я злагоди та розвитку” (Розпорядження Президента України від 14.07.2001 р. № 191/2001-рп) [20]	–
Держави-члени Північноатлантичного союзу та інші держави, що підписують цей документ, сповнені рішучості поглибити свої політичні і військові зв'язки та сприяти подальшому зміцненню безпеки в Євроатлантичному регіоні, чим засновують в рамках Ради Північноатлантичного співробітництва “Партнерство заради миру”. Партнерство започатковується як вираз спільної переконаності в тому, що стабільність і безпека в Євроатлантичному регіоні може бути досягнута лише шляхом співробітництва і спільних дій	[Міжнародний акт] Партнерство заради миру Рамковий документ [21] (НАТО; Заява, Міжнародний документ від 10.01.1994 р.)	–

Узагальнивши отримані знання, ми дійшли висновку, що партнерство — це сумісна діяльність, сукупність форм взаємодії для вирішення суспільно значущих завдань, при якій обидві сторони несуть відповідальність одна за одну (держава несе за громадськість, а громадськість за державу). Тож можна зробити висновок, що наша схема (див. рис. 1) не

є досконалою, на ній не відображені форми взаємодії секторів, і це є старою моделлю управління. Адже саме нова модель передбачає партнерство між секторами для більш ефективної діяльності, що забезпечується чітким визначенням потреб як на місцях по кожному сектору, так і в загальному по Україні, та скороченням часу на вирішення питань (див. рис. 2).

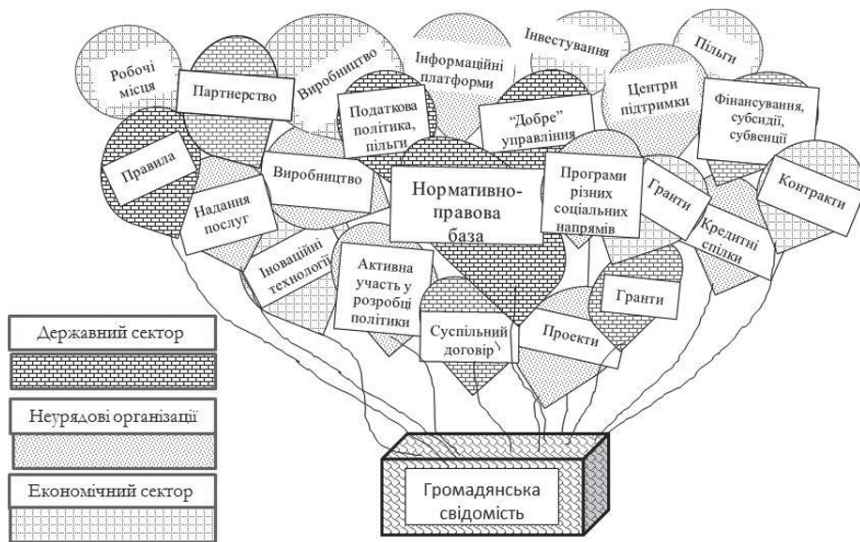

Рис. 2. Модель державно-громадського партнерства між секторами (авторська розробка слухачів)

Створення державно-громадського партнерства, за новим підходом, передбачає виникнення *соціальної економіки* — системи соціально-економічних взаємин, заснованих на різноманітті форм власності, свободі підприємництва, здоровій конкуренції за умов сильної соціальної політики, яка забезпечує гідний рівень життя населенню та гарантує його соціальний захист на підставі високого рівня розвитку економіки регіонів і України загалом. Підприємства громадських організацій становлять унітарне підприємство, засноване на власності громадських організацій чи об'єднань, для здійснення господарської діяльності, зазначеної в статуті, з метою отримання прибутку.

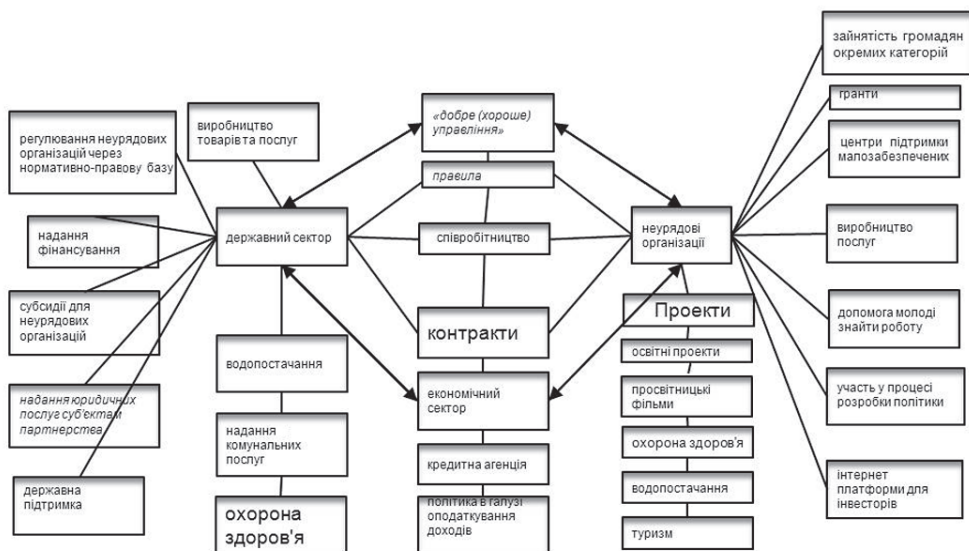
Модернізаційний вектор розвитку державно-громадського партнерства має бути спрямований на досягнення максимально можливого рівня узгодження громадських інтересів економічних суб'єктів. Ступінь

узгодження соціально-економічних інтересів економічних суб'єктів і їх реалізація через інститут державно-громадського партнерства формує стійкість соціальної спільноти і конкурентність економічного розвитку країни. До ознак державно-громадського партнерства відносять спільну діяльність державних і недержавних структур, узгодження рішень органами влади з представниками громадськості та делегування частини повноважень.

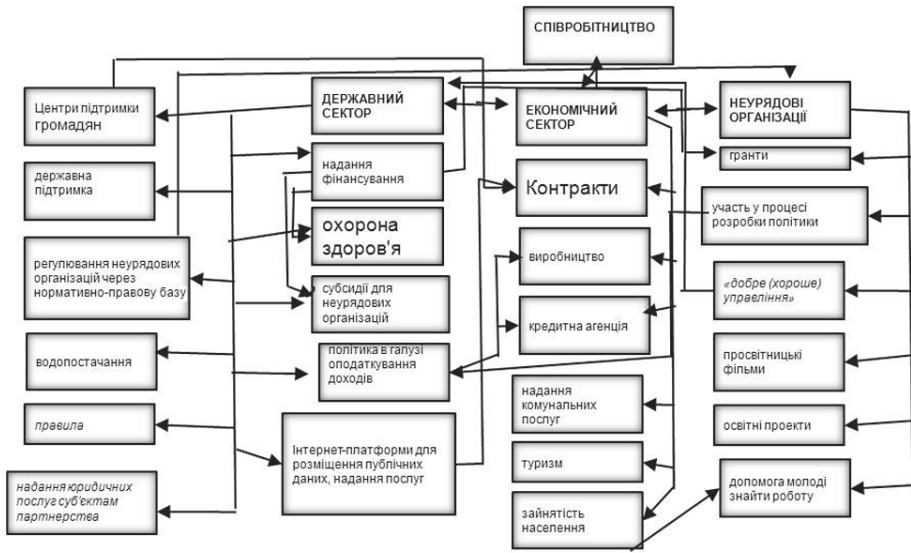
Більш детальний аналіз зарубіжної думки привів нас до розуміння, що розвиток громадянського суспільства — це умова для демократичного управління та для більш швидкого і ефективного розвитку громадянського суспільства, здатного вирішувати соціальні проблеми і робити свій внесок у ВВП держави. Ми розробили власні моделі розвитку громадянського суспільства (див. рис. 3–10).

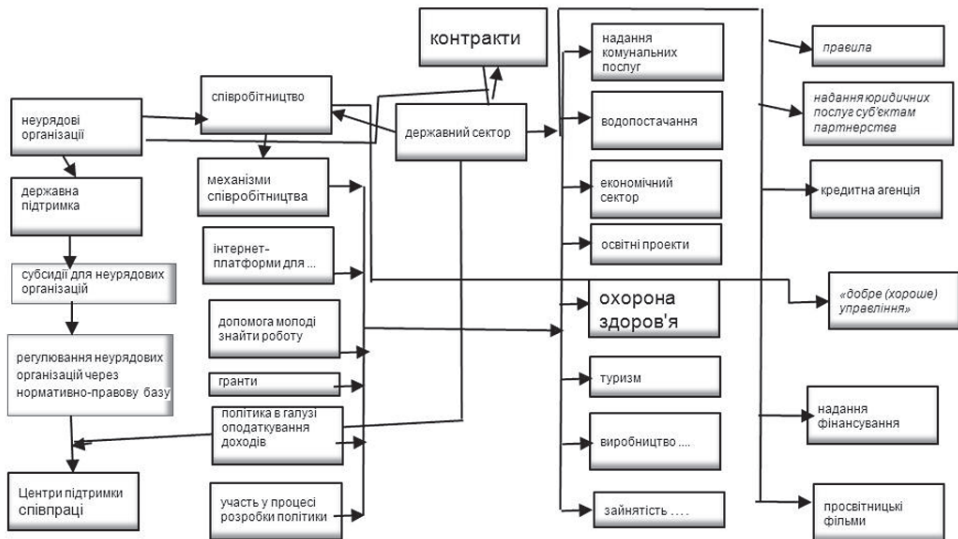
Рис. 3. Модель розвитку громадянського суспільства в Україні,
(авторська розробка А. В. Гордєєвої)

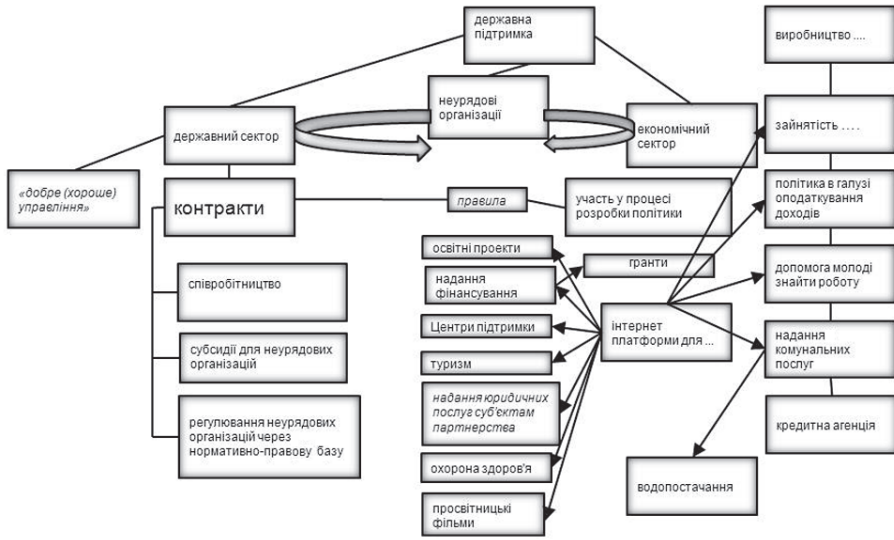
Рис. 4. Модель розвитку громадянського суспільства в Україні,
(авторська розробка Л. В. Ковальової)

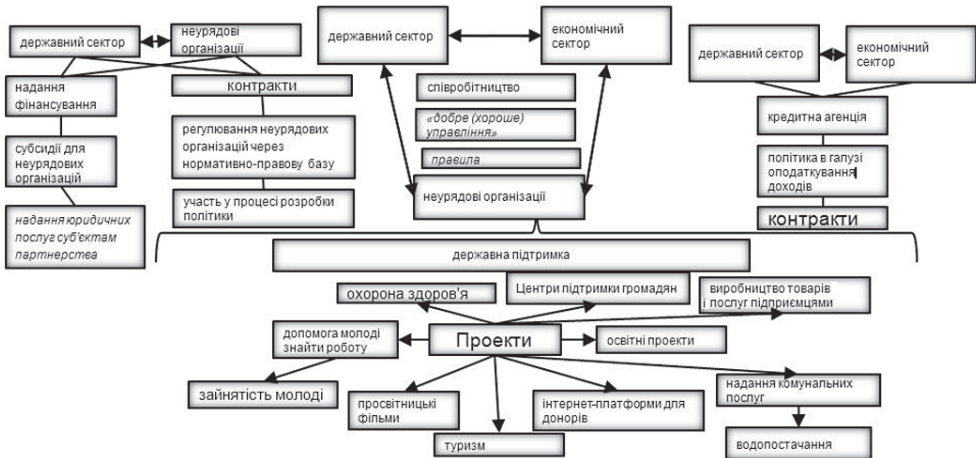
Рис. 5. Модель розвитку громадянського суспільства в Україні,
(авторська розробка О. В. Ладунської-Амонс)

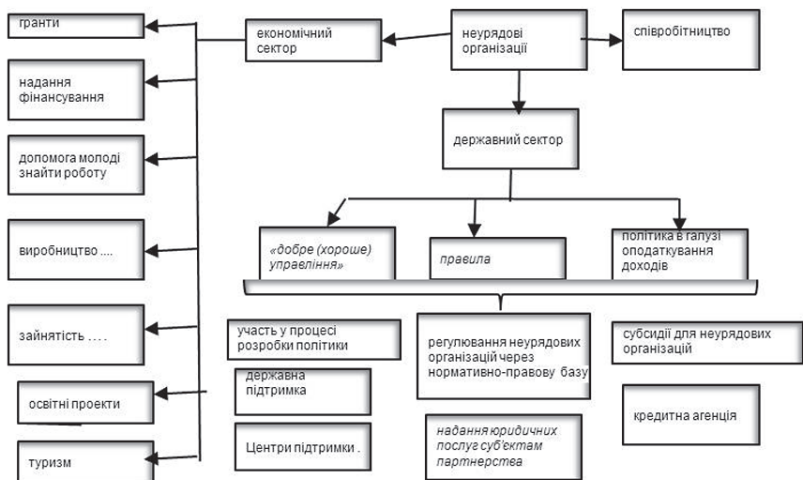
Рис. 6. Модель розвитку громадянського суспільства в Україні,
(авторська розробка М. В. Запорожець)

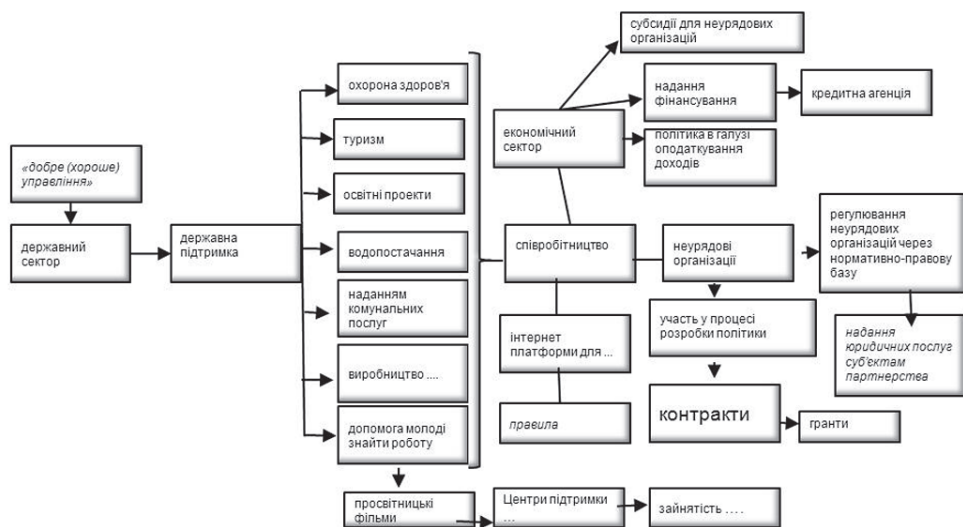
Рис. 7. Модель розвитку громадянського суспільства в Україні,
(авторська розробка М. В. Лісової)

Рис. 8. Модель розвитку громадянського суспільства в Україні,
(авторська розробка Р. В. Мельник)

Рис. 9. Модель розвитку громадянського суспільства в Україні,
(авторська розробка С. В. Міськова)

Рис. 10. Модель розвитку громадянського суспільства в Україні,
(авторська розробка Я. Г. Фітьо)

За допомогою правильно побудованого державно-громадського партнерства через інформаційні платформи можна надавати заявки на конкурси з отримання грантів та

впроваджувати власні проекти для розвитку України. Ми проаналізували основні напрями грантових програм у 2008–2015 рр. Результати досліджень представлені в табл. 4.

Таблиця 4

Аналіз грантових програм ООН

Джерело	Грант	Держава	Основні показники	Виконавці	Результат	Доцільність для України
1	2	3	4	5	6	7
ООН	Заохочення та підтримка демократії. 2014	Всі держави	Проекти зв'язані з активною громадською діяльністю, забезпеченням верховенства закону і прав людини, закріпленням прав жінок, підвищенням активності молоді в суспільному житті, закріпленням позицій громадського суспільства в його діалозі з урядом, свободою ЗМІ та інформації	Неурядові організації	Заохочення та підтримка демократії	+
ООН	Фінансування проектів по боротьбі з туберкульозом. 2009	Білорусія	Завдяки гранту профілактичними заходами будуть охоплені близько 34 тис. споживачів ін'єкційних наркотиків (СІН), 24 тис. чоловіків, що мають сексуальні стосунки з чоловіками (ЧСЧ), 8,5 тис. жінок секс-бізнесу (ОСБ) і 50 тис. ув'язнених. У рамках проекту передбачено оновлення існуючих та розроблення нових програм для ВНЗ, педагогів і батьків. До 2014 р. близько 90 % шкіл включають у свої програми навчання у сфері профілактики ВІЛ. Крім того, в 10 духовних закладах країни	Міністерство охорони здоров'я	До кінця 2014 року комбінованою антиретровірусною терапією буде забезпечено 4000 людей, що живуть з ВІЛ (МЖО), що становитиме 95 % від загального числа МЖО, які потребують терапії. Передбачається також створення сприятливих умов на національному і місцевому рівнях для досягнення загального доступу до профілактики, лікування та догляду і посилення націо-	+

1	2	3	4	5	6	7
			з'являться курси з проблеми СНІДу. Передбачається також створення сприятливих умов на національному і місцевому рівнях для досягнення загального доступу до профілактики, лікування та догляду і посилення національної кадрової стратегії в системі охорони здоров'я		нальної кадрової стратегії в системі охорони здоров'я	
ООН	Зміцнення демократії та захисту прав людини. 2008	115 країн світу	Фонд демократії ООН оголосив про конкурс проектів, кращі з яких будуть відзначені грантами. Фонд надає переможцям конкурсу гранти, сума яких становить до 500 тис. дол. США на проекти, розраховані на дворічний термін. Під час попередніх чотирьох конкурсів Фонд підтримав понад 330 проектів у 115 країнах світу на загальну суму 93 млн дол. США	Неурядові організації	Переможці отримують гранти на фінансування діяльності у сфері розвитку, забезпечення законності і прав людини, зміцнення демократії, розширення участі молоді та жінок у житті суспільства, розвитку засобів масової інформації. Заявки проходять строгий відбір	+
ЮНІСЕФ	Розвиток північно-кавказького регіону по реалізації програми, спрямованої на розвиток у північно-кавказькому регіоні молодіжного підприємництва. 2012	Північного Кавказу (Республіка Дагестан, Республіка Інгусетія, Кабардино-Балкарська Республіка, Республіка Північна Осетія-Аланія, Чеченська Республіка)	Реалізація програми, спрямованої на розвиток у північно-кавказькому регіоні молодіжного підприємництва; участь молодих ініціативних людей, які готові зробити свій перший крок на шляху створення власного невеликого бізнесу, а також молодіжні організації	Неурядові організації	Економічна самостійність	+

1	2	3	4	5	6	7
FJORD	“Зелені проекти”. 2013	всі держави. Копенгаген	Транспорт, вітряна енергетика на суші, вітряна на морі; теплові насоси; енергозберігаюча сонячна (фотовольтаїка); теплоізоляція сонячна (термальна); переробка відходів; біопаливо; “розумні” лічильники; біомаса/біогаз; надпровідність; гідроенергія; балансування; скраплення біомаси/газу		Особливості індустрії: <ul style="list-style-type: none"> • висока капіталомісткість нових технологічних розробок; • сполучна ланка між розробниками технологій та кінцевими власниками активів – девелопери; • величезні інвестиції в будівництво активів потребують для окупності гарантії та субсидії; • технології; ранні стадії, ставка на команду; • неможливість освоєння значних капіталів; • опора на локальний, місцевий бізнес; • великі вкладення в інфраструктуру 	+
Глобальний фонд по боротьбі з ВІЛ/СНІДом	Боротьба з ВІЛ. 2010	Україна	Фонд планує надати 151 млн дол. США на реалізацію п'ятирічної програми “Підтримка з метою запобігання ВІЛ/СНІДу, лікування та надання допомоги найбільш вразливим категоріям осіб в Україні”. На першу фазу програми (серпень 2007 – липень 2009 рр.) Україна отримує від Фонду 29,6 млн дол. США. Після цього правління Фонду проаналізує, як були використані ці кошти і прийме рішення про подальше фінансування	Дві неурядові організації – Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІДом та Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні	Головна мета нової програми – зниження рівня передачі ВІЛ та рівня захворюваності та смертності від нього шляхом надання допомоги найбільш уразливим групам населення – наркоманам, ув'язненим і жінкам, які надають комерційні секс послуги	+

1	2	3	4	5	6	7
Фонд ООН	Фінансування проектів по розширенню можливостей жінок. 2011	Алжир, Бахрейн, Єгипт, Ірак, Йорданія, Кувейт, Ліван, Лівія, Марокко, Оман, Катар, Саудівська Аравія, Сирія, Туніс, Об'єднані Арабські Емірати, Ємен, Африка, Азія, Латинська Америка, Східна Європа та Центральна Азія.	Допомога жінкам в їх прагненні до демократії, рівності і політичної участі. Фонд з питань гендерної рівності, створений з ініціативи Іспанії, займається програмами, які розширюють економічні можливості жінок і/або їх участь у політичному житті на місцевому та національному рівнях	Держави-члени ООН, приватний сектор і окремі особи	Розширюють економічні можливості жінок і/або їх участь у політичному житті на місцевому та національному рівнях	-
Департамент ООН з економічних і соціальних питань. 2015	“Постачання майбутнього, якого ми хочемо”	Всі держави	Керівництво та інноваційні розробки в галузі енергетики для сталого розвитку	Окремі особи, організації або компанії	Просування енергії для сталого розвитку шляхом фінансування майбутньої діяльності з нарощування потенціалу в цій галузі	+

Ми дійшли висновку, що проблемою реалізації проектів в умовах державно-громадського партнерства є відсутність достатнього досвіду суб'єктів державного управління щодо ефективного управління об'єктами громадської інфраструктури в ринкових умовах.

Вважаємо, що необхідно створити умови для функціонування державно-громадського партнерства, а саме: виділення фінансування; створення матеріальної бази; розроблення програм; закріплення нормативно-правової бази спрямоване на всебічний розвиток; створення грантової системи.

Слід зауважити, що упродовж останніх років питання державно-громадського партнерства стало важливою та від'ємною складовою, взаємодії соціального бізнесу та структур органів державної влади. У результаті такої взаємодії ми можемо отримати підвищення стандартів життя, а саме:

- *ринок праці, зайнятість населення* – забезпечення повної, продуктивної зайнятості, створення нових робочих місць, детінізація зайнятості;

- *доходи населення та заробітна плата* – підвищення рівня заробітної платні, недопущення заборгованості по заробітній платні, підвищення рівня життя населення;

- *соціальний захист* – реалізація права громадян на соціальний захист і отримання комплексу соціальних пільгових послуг з урахуванням нових реалій; діяльність з надання соціальних пільгових послуг будується на постійному аналізі та зворотному зв'язку;

- *освіта* – поліпшення умов навчання й виховання дітей, учнівської молоді, створення умов для забезпечення доступності якісної освіти на підставі своєчасного і повного фінансування бюджету галузі;

- *розвиток інформаційного простору* – підвищення якості управління та дієве забезпечення прозорості діяльності влади; пошук нестандартних шляхів вирішення першочергових проблем розвитку на підставі вільного доступу до інформації, її обміну та створення якісного ринку інформаційної продукції; забезпечення створення сучасного іміджу, підвищення інвестиційної привабливості і конкурентоспроможності в межах регіонів та України; подальший розвиток інформаційної інфраструктури;

- *охорона здоров'я населення* – реалізація прав жителів територіальної громади на одержання первинної кваліфікованої і спеціалізованої медичної допомоги, збереження і покращання здоров'я населення, задоволення інтересів і потреб людей у сфері охорони здоров'я, раціональне використання фінансових і матеріальних ресурсів.

Не можна не зважати на велику залежність успіхів соціально-економічного розвитку від інноваційних факторів. Реалізація таких видів партнерства залежить від побудови регіональної інноваційної системи: інноваційного розвитку як засобу підвищення конкурентоспроможності регіону; інноваційної культури; формування партнерських консорціумів для реалізації спільних проєктів; моделі взаємодії у ланцюжку “освіта–наука–бізнес–влада–громада”.

Таке партнерство стосується існування спільноти взаємозацікавлених, взаємодіючих творчих особистостей і функціональних структур, які задіяні в самій регіональній інноваційній системі.

З огляду на досвід США, Великобританії пропонуємо створити в системі державно-громадського партнерства Департамент соціальних інновацій (рис. 11).

На локальному рівні створення структур державно-громадського партнерства передбачає залучення державою представників місцевих громад до управління локальною інфраструктурою. Процес становлення державно-громадського партнерства має проходити через інформаційні платформи, згідно з якими навчають представників місцевих громад партнерства. У результаті проведеної роботи ми пропонуємо наказом директора створити консультаційний центр (далі – Центр), який може бути створений на базі

будь-якого навчального закладу, для навчання активних громадян, громадських організацій, бізнесу тощо, які хочуть сформувати сильний регіон з позицій державно-громадянського партнерства. Робота Центру буде забезпечуватись наступним чином: наданням консультацій; проведенням та створенням регулярних програм навчання; виконанням проєктів і спільних ініціатив; підписанням договорів про взаєморозуміння та співпрацю. До завдань Центру ми віднесли: проведення міжнародних конференцій; проведення колективних консультацій з конкретних питань і стратегій; створення та наповнення веб-сайту інформацією (бази даних організацій, фондів і аналогічних установ, які мають офіційне партнерство з Центром) задля укріплення зв'язків та підвищення наочності співробітництва; залучення для розроблення і здійснення заходів Центру; публікації будь-якої іншої відповідної інформації про партне-

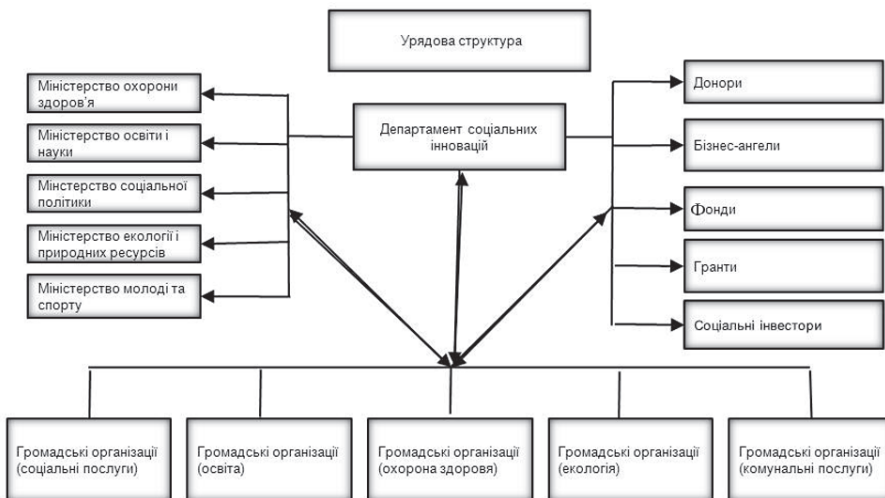

Рис. 11. Департамент соціальних інновацій в системі державно-громадського партнерства (авторська розробка слухачів)

рів; співпраця із всесвітніми організаціями ООН та UNESCO.

Робота Центру в регіонах дозволить: підвищувати ефективність і результативність реалізації програм/діяльності; посилити видимість і вплив дій Центру, а також присутності на глобальному, регіональному та державному рівні; посилити реалізацію і контроль за нормативною базою; підвищити свій потенціал для досягнень всіх прошарків населення, які мають бути бенефіціарами дій Центру; залучити гранди та інвесторів для реалізації програм; примножувати результати діяльності Центру.

Далі на власному прикладі можна передавати досвід для відкриття подібних Центрів та працювати на більш глобальному рівні.

Висновки. Робота слухачів демонструє велику кількість підходів до вирішення однієї проблеми з однаковими похідними даними. Ці пропозиції можуть стати основою вироблення політики держави щодо державно-громадянського партнерства. Створення запропонованого Центру та розвиток його роботи може стати суттєвою допомогою для органів влади з вирішення низки загальнодержавних проблем.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *The site* Wikipedia “Public–public partnership” [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/Public%E2%80%93public_partnership
2. *Military Installation Public-to-Public Partnerships* / [Beth E. Lachman, Susan A. Resetar, Frank Camm] [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.rand.org/pubs/research_reports/RR1419.html
3. *Public–public partnerships in health and essential services* / [David Hall, Jane Lethbridge and Emanuele Lobina] [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://pdfs.semanticscholar.org/e646/f646d3cba42e600f8537af4c94125e878c60.pdf>
4. *Указ Президента України “Про Стратегію державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні та першочергові заходи щодо її реалізації”* [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/212/2012>
5. *Указ Президента України “Про План заходів щодо реалізації у 2013 році Стратегії державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні”* [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/342/>
6. *Закон України “Про засади внутрішньої і зовнішньої політики”* [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/en/2411-17>
7. *Закон України “Про соціальний діалог в Україні”* [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2862-17>
8. *Закон України “Про громадські об’єднання”* [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
9. *Постанова КМУ “Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики”*. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF>
10. *Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 р. № 909-р. “Про затвердження плану дій із впровадження Ініціативи “Партнерство “Відкритий Уряд” у 2016–2018 роках”* [Електронний ре-

- сурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
11. *Розпорядження* Кабінету Міністрів України від 02.11.2016 р. № 801-р. “Про підписання Угоди між Урядом України та Організацією НАТО з підтримки та постачання про партнерство з підтримки спільного управління предметами постачання” [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KR160801.html
  12. *Меморандум* взаєморозуміння між Урядом України і Організацією економічного співробітництва та розвитку щодо поглиблення співробітництва [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/966_003
  13. *Угода* (у формі обміну нотами) між Кабінетом Міністрів України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина про співробітництво у сфері біологічної та хімічної безпеки і ядерного/радіологічного захисту в рамках ініціативи Групи Семи “Глобальне партнерство проти розповсюдження зброї і матеріалів масового знищення” [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/276_101
  14. *Розпорядження* Кабінету Міністрів України від 22.07.2015 р. № 763-р “Про схвалення проекту Угоди (у формі обміну нотами) між Кабінетом Міністрів України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина про співробітництво у сфері біологічної та хімічної безпеки і ядерного/радіологічного захисту в рамках ініціативи Групи Семи “Глобальне партнерство проти розповсюдження зброї і матеріалів масового знищення” [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/763-2015-%D1%80\(2015\)](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/763-2015-%D1%80(2015))
  15. *Меморандум* від 24.04.2015 р. “Продовolenість між Урядом України та Організацією НАТО із зв’язку та інформації, яка представлена Генеральним менеджером Агенції НАТО із зв’язку та інформації стосовно співробітництва з питань консультацій, управління, зв’язку, розвідки, спостереження та рекогносцировки в рамках програми НАТО “Партнерство заради миру” [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/950_030
  16. Угода “Про партнерство між Верховним Судом України та Агрітім Канада Консалтинг Лтд стосовно реалізації Проекту “Реформування системи кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні” [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/124_050
  17. *Закон* України “Про ратифікацію Протоколу до Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами про Рамкову угоду між Україною та Європейським Співтовариством про загальні принципи участі України в програмах Співтовариства” [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ru/3764-17>
  18. *Закон* України “Про державно-приватне партнерство” [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>
  19. *Модельний закон* про соціальне партнерство [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/ru/997_g07
  20. *Розпорядження* Президента України від 14.07.2001 р. № 191/2001-рп “Про Міжнародний форум економічного співробітництва “Партнерство в ім’я злагоди та розвитку” [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/191/2001-%D1%80%D0%BF>

21. Міжнародний акт “Партнерство заради миру. Рамковий документ” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/950_001

REFERENCES

1. *The site* Wikipedia “Public–public partnership” (2017), available at: https://en.wikipedia.org/wiki/Public%E2%80%93public_partnership (Accessed 16 august 2017).
2. *Beth E. Lachman, Susan A. Resetar and Frank Camm* (2016), “Military Installation Public-to-Public Partnerships”, available at: http://www.rand.org/pubs/research_reports/RR1419.html (Accessed 16 august 2017).
3. *David Hall, Jane Lethbridge and Emanuele Lobina* (2005), “Public–public partnerships in health and essential services”, available at: <https://pdfs.semanticscholar.org/e646/f646d-3cba42e600f8537af4c94125e878c60.pdf> (Accessed 16 august 2017).
4. *The Verkhovna Rada of Ukraine* (2013, 2015 / 2016), The Law of Ukraine “On the Strategy of the State Policy of Supporting the Development of Civil Society in Ukraine and the Priority Measures for its Implementation”, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/212/2012> (Accessed 16 august 2017).
5. *President of Ukraine* (2012/2016), The Law of Ukraine “About the Action Plan on the Implementation in 2013 of the Strategy of the State Policy for Promoting the Development of Civil Society in Ukraine”, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/342/2013> (Accessed 16 august 2017).
6. *The Verkhovna Rada of Ukraine* (2010, 2014, 2017), The Law of Ukraine “About the foundations of domestic and foreign policy”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/en/2411-17> (Accessed 16 august 2017).
7. *The Verkhovna Rada of Ukraine* (2010), The Law of Ukraine “On Social Dialogue in Ukraine”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2862-17> (Accessed 16 august 2017).
8. *The Verkhovna Rada of Ukraine* (2013), The Law of Ukraine “About public associations”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4572-17> (Accessed 16 august 2017).
9. *The Cabinet of Ministers of Ukraine* (2010, 2011, 2014, 2015), The Law of Ukraine “On ensuring public participation in the formation and implementation of state policy”, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF> (Accessed 16 august 2017).
10. *The Cabinet of Ministers of Ukraine* (2016), The Law of Ukraine “On Approval of the Action Plan for the Implementation of the “Open Government” Partnership Initiative in 2016–2018”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4572-17> (Accessed 16 august 2017).
11. *The Cabinet of Ministers of Ukraine* (2016), The Law of Ukraine “About the signing of an agreement between the Government of Ukraine and the NATO Support and Supply Partnership on support for joint management of supply items”, available at: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KR160801.html (Accessed 16 august 2017).
12. *The Cabinet of Ministers of Ukraine* (2014), The Law of Ukraine “Memorandum of Understanding between the Government of Ukraine and the Organization for Economic Co-operation and Development to deepen co-operation”, available at: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/966_003 (Accessed 16 august 2017).

13. *The Cabinet* of Ministers of Ukraine (2015), The Law of Ukraine “Agreement (in the form of an exchange of notes) between the Cabinet of Ministers of Ukraine and the Government of the Federal Republic of Germany on cooperation in the field of biological and chemical safety and nuclear/radiological protection within the framework of the Seven Group Initiative “Global Partnership against the Proliferation of Weapons and Materials of Mass Destruction”, available at: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/276_101 (Accessed 16 august 2017).
14. *The Cabinet* of Ministers of Ukraine (2015), The Law of Ukraine “On approving the draft Agreement (in the form of an exchange of notes) between the Cabinet of Ministers of Ukraine and the Government of the Federal Republic of Germany on cooperation in the field of biological and chemical safety and nuclear/radiological protection within the framework of the Seven Group Initiative “Global Partnership against the Proliferation of Weapons and Materials of Mass Destruction”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/763-2015-%D1%80> (Accessed 16 august 2017).
15. *The Cabinet* of Ministers of Ukraine (2015), The Law of Ukraine “A Memorandum of Understanding between the Government of Ukraine and the NATO Communications and Information Organization, presented by the NATO Communications and Information Agency’s General Manager on cooperation on issues of consultation, management, communication, intelligence, observation and reconnaissance under the NATO program “Partnership for Peace”, available at: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/950_030 (Accessed 16 august 2017).
16. *The Supreme Court* of Ukraine (2012), The Law of Ukraine “Agreement On the partnership between the Supreme Court of Ukraine and Agritum Canada Consulting Co., Ltd. On the implementation of the Project “Reforming the Criminal Justice System for Minors in Ukraine”, available at: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/124_050 (Accessed 16 august 2017).
17. *The Verkhovna Rada* of Ukraine (2011), The Law of Ukraine “On ratification of the Protocol to the Partnership and Cooperation Agreement between Ukraine and the European Communities and their Member States on the framework agreement between Ukraine and the European Community on the general principles for Ukraine’s participation in Community programs”, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ru/3764-17> (Accessed 16 august 2017).
18. *The Verkhovna Rada* of Ukraine (2010, 2013, 2014, 2016), The Law of Ukraine “About public-private partnership”, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2404-17> (Accessed 16 august 2017).
19. *The Verkhovna Rada* of Ukraine (2006), The Law of Ukraine “Model Law on Social Partnership, available at: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/ru/997_g07 (Accessed 16 august 2017).
20. *President* of Ukraine (2001), The Law of Ukraine “About the International Forum for Economic Cooperation “Partnership for Accord and Development”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/191/2001-%D1%80%D0%BF> (Accessed 16 august 2017).
21. *The Verkhovna Rada* of Ukraine (1994), The Law of Ukraine “Partnership for Peace. Framework document”, available at: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/950_001 (Accessed 16 august 2017)